

IZVEŠTAJ O OCENI DOKTORSKE DISERTACIJE

I PODACI O KOMISIJI

Odlukom Nastavno naučnog veća Fakulteta za sport i turizam od 07.06.2016. godine zavedene pod brojem 511-1/2016 imenovana je Komisija za ocenu doktorske disertacije **mr Gorana Gojkovića** za izradu doktorske disertacije „**Kineziološki fenomeni u pravoslavnoj ontologiji**“ u sastavu:

1. Prof. dr Milan Nešić, Fakultet za sport i turizam, Univerzitet Educons Sremska Kamenica, predsednik Komisije
2. Prof. dr Zlatko Ahmetović, Fakultet za sport i turizam, Univerzitet Educons Sremska Kamenica, mentor
3. Prof. dr Željko Vučković, Pedagoški fakultet u Somboru, Univerzitet u Novom Sadu, član Komisije.

II OSNOVNI PODACI O KANDIDATU I DISERTACIJI

Goran (Vojo) Gojković je rođen 16.01.1978. godine u Gračanici. Osnovne studije je završio na Filozofskom fakultetu Univerziteta Srpsko Sarajevo i stekao zvanje profesor filozofije i sociologije. Školske 2003/2004 godine upisao je magistarske studije na Filozofskom fakultetu Istočno Sarajevo. Dana 02.11.2005. godine odbranio je magistarsku tezu pod nazivom „Teohumanizam Justina Čelijskog“ i stekao akademski naziv magistar filozofije.

Nastavno-naučno veće Fakulteta je, nakon predaje projekta doktorske disertacije, obrazovalo Komisiju za ocenu podobnosti teme i kandidata. Izveštaj o oceni podobnosti teme i kandidata je na sednici Nastavno-naučnog veća usvojen i kandidatu je odobren dalji rad na izradi doktorske disertacije.

Tekst doktorske disertacije je pre stavljanja na uvid javnosti prošao proveru na plagijatorstvo. Proverom je utvrđeno da je preklapanje teksta disertacije 3% što je u okviru dozvoljenog.

III PREDMET I CILJ DOKTORSKE DISERTACIJE

Predmet istraživanja predložene doktorske disertacije nagovešten je već samim naslovom: ***Odnos vere i kinezioloških fenomena u kontekstu pravoslavne ontologije.*** Naime, intencije ove disertacije idu ka tome da se, polazeći od utvrđenih ontoloških i fenomenoloških postavki, sagledaju savremene društvene pojave i tendencije i uspostave odgovarajuće komparacije i koleracije između vere i kinezioloških fenomena.

Evidentno je da je današnje vreme, po svojim vrednosnim određenjima, postalo vreme brige o telu. Lako se može uočiti prevlast čovekove telesnosti i potrebe snaženja tela, pomoću kretanja, odnosno različitih kinezioloških operatora (trčanja, vežbanja sa spravama i bez sprava, sportskih igara, i sl.) u odnosu na druge vrednosne sadržaje. Danas se insistira na modelu života čiji su prateći elementi bodi-bilding i fitnes klubovi,

specijalne teretane i velnes sadržaji (saune, hidromasažne kade, petidarijumi i sl.) kojima treba da se zadovolje ne samo narasli zdravstveni motivi, već i telesno-hedonističke i telesno-estetske potrebe. Dakle, pored evidentno pozitivnih vrednosti koje u sebi nose kineziološki fenomeni, insistiranje samo na telesnom kao dominantnoj karakteristici, vodi čoveka u prostor jedno dimenzionalnog bića.

U ovom radu cilj je bio da se najpre utvrdi ontologija telesnosti sa stanovišta pravoslavne ontologije a zatim i sa stanovišta naučnog opserviranja kinezioloških fenomena (telesna kompetencija, motoričke osobenosti čoveka, moć telesnog pokreta, i td.). Drugim rečima cilj je bio da se definišu njihove sličnosti i razlike u ontološkom, gnoseološkom i aksiološkom smislu.

IV OSNOVNE HIPOTEZE

Istraživanje svojim predmetom i ciljem temelji na polaznom verovanju da dogmatska crkvena filozofija implicira nezainteresovanost za sve što je telesnog karaktera a u tom kontekstu i za vežbanje kao fizičku askezu, dajući apsolutnu prednost duhovnoj askezi i razvoju. Šta više polazna premisa u istraživanju jeste odijum hrišćanske dogme prema telu i vežbanju.

V METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA

Objektivno naučno sagledavanje i adekvatnim metodološkim pristupom (putem istorijsko-komparativnog i teorijsko-analitičkog metoda, uz primenu dedukcije, indukcije i analogije), došlo se u ovoj disertaciji do valjanih rezultata kojima se jasno percipiraju veze i korelacije između kinezioloških fenomena i izvornog hrišćanskog shvatanja čoveka i njegove telesnosi.

Dakle, kao osnovni eksplikativni istraživački postupak bila je korišćena bibliografsko-spekulativna metoda, odnosno deskriptivna forma analize različitih bibliografskih izvora. I upravo ta komunikacija autora sa brojnim literaturnim jedinicama i njihovim porukama relevantnim za razumevanje složenog interakcijskog odnosa Hrišćanske dogmatike sa jedne strane i tela, telesnog, vežbanja... sa druge strane.

Uzorci posmatranja, istraživanja inevaluacije su bile relevantne literaturne jedinice i autor je tako ostvarene rezultate disertacije saopštio referencirajući impozantnih 266 literaturnih jedinica.

VI STRUKTURA I KRATAK OPIS SADRŽAJA PO POGLAVLJIMA

Struktura disertacije:

Uvod

Predmet i cilj rada

Metodološka osnova rada

Teorijsko-pojmovni kontekst kineziologije

Kineziologija

Razjašnjenje pojmova kineziologija i kinantropologije

Predmet istraživanja kineziologij

Teološke pretpostavke

Tijelo. Somatski preludij

Somatska koncepcija u Hrišćanstvu

Elementi za onovu hrišćanske antropologije: čovek kao ikona

Čovjek i (njegov) svijet

Paradigma antropologije: Evharistijska eklisiologija

Svetogrigorijevska koncepcija

Θέωσις (Oboženje) tijela

Θέωσις u eshatološkoj perspektiv

Svetomaksimovska koncepcij

Echaristijska ontologija Svijet

Ontologija i/ili etika

ASKETIKA

Psihološki aspekti asketske ontologije crkve

Peligijsko-psihološka važnost spisa asketskih otaca

Rezultat(i) pravoslavne aksez

ANTROPOLOŠKA TRIHOTOMIJA U ONTOLOGIJI CRKVE: DOGMATSKA OSNOVA

Duš

Um

Pomisao

Nesvjesno

EKSKURSUS I: MISTIČKA PSIHOLOGIJA

Čista molitva

EKSKURSUS II: PODVIŽNIČKA (ASKETSKA) PSIHOLOGIJA

Demonska psihologij

Psihologija strast

HARMATOLOŠKA ONTOLOGIJA

Pad

Pad kao apsolutno stanje

Egzistencijalno otuđenje

Drukčije od etičkog i s onu stranu moralnosti

Osjećak krivice kao psihološki bagaž Pad

Pokajanje

Problem slobod

BORBA PROTIV GRIJEHA U SVRHU ODRŽANJA TJELESNOG ZDRAVLJA

Bestrašće kao trajni stadija savršene trihotomije ontologije Otac

Svetomaksimovska sinteza u odnosu etike i ontologije

Carstvo Božije kao paradigma hrišćanskog život

FILOSOFIJA SPORTA, ILI: SPORT I FILOSOFIJA

Kratak osvrt na problematiku tjelesnosti u filozofiji

11.2.

Filosofija sporta konkretno

11.2.1.

Proslov

11.2.2.

Hrišćanska filozofija sporta

11.2.3.

Hrišćanin kao sportista

11.2.4.

Prakseološka dimenzija sporta u Hrišćanstvu

11.2.5.

Psihologija sporta i fizička kultura

12.

EKSKURSUS III: POJAM EUDAJMONIJE U FILOSOFSKO-BOGOSLOVSKOM I KINEZIOLOŠKOM DISKURSU

12.1.

Filozofske refleksije o sreći

12.2.

Hrišćansko poimanje sreće kroz jedinstvo sa Bogom

12.3.

Sadejstvo filozofsko-bogoslovskih učenja o sreći sa kineziološko-sportskim aktivnostima

VII OSTVARENI REZULTATI I NAUČNI DOPRINOS

Disertacija koja je predmet ove ocene je po svemu i neobična i originalna. Posebno u oblasti kineziologije. Posebna je po svojoj tematici: proučava kineziološke fenomene u kontekstu hrišćanske, pravoslavne ontologije i istovremeno proučava relevantne filozofske i bogoslovske stavove tražeći njihovu interakciju. Autor ovu relaciju analizira u različitim istorijskim i sociokulturnim obrazcima života čoveka. Autor analizira vrednosne obrasce življenja u različitim periodima, od prehrišćanskog perioda i u hrišćanstvu. U periodu Helenske kulture i koncepta: "služenja telu" i u Hrišćanstvu u koncertu "služenja telom". Autor nalazi da crkva generalno pretpostavlja "vežbanje tela do kojeg treba da dode istovremeno i ne u manjoj mjeri nego sa vježbanjem duše". Sveti Oci su po nalazu autora "znali za sportske aktivnosti svoga vremena i njihova (takmičarska) pravila, te su primjere tjelesnih natjecanja prilagođavali duhovnim borbama". Naravno, crkveno okruženje – logično – nije sportsko okruženje, te Crkva ne može da se „pretvori“ u sportsko udruženje. Primarno i osnovno ona istovremeno jeste duhovno okruženje koje u perspektivi oblikuje jedno eshatološko shvatanje i prihvatanje života i zanima se za „ovozemaljske“ probleme i dobro zna da vrednuje i ceni sve doprinose dobrobiti tela, odn. vežbanje. Posebna je i po svojoj metodologiji: primenjen je bibliografsko spekulativni metod istraživanja koji se temelji na vrednovanju čitavog niza nalaza autora i filozofskobogoslovske orijentacije ali i kineziološke. Neosporna vrednost istraživanja jeste respektabilna literaturna galerija. Mnogi literaturni nalazi a posebno tumačenja interakcije kinezioloških i hrišćanskih nazora doprinose boljem razumevanju duhovnog ambijenta kinezioloških događanja. U kontekstu stvarnih vrednosti disertacije mogu se naći nalazi koji doprinose menjanju nekih stereotipa, posebno u kineziološkoj struci kao na primer stereotip: "u zdravom telu zdrav duh" predstavlja pogrešno tumačenje. No, ono što je činjenica (koja se često previdi), jeste ta, da ova apoftegma ne potiče od nekog drevnojelinskog mislioca. Naime, izrekao ju je rimski pjesnik Juvenalije (II st. Poslije Hrista), a kompletan stih glasi: „Orandum est ut sit mens sana in corpore sano.“, što u prevodu znači: „Poželjno je da imamo zdrav duh u zdravome tijelu.“ Istinski sportisti se nikada ne limitiraju na male rezultate, nego uvijek teže što boljim dostignućima, na taj način što će istrajnim vježbanjem poboljšati svoje rezultate. Slučaj zadovoljenja onim postignutim bez težnje ka višem, automatski anulira pojam sportskog u najpozitivnijem smislu riječi. To identično važi za duhovno (hrišćansko) vježbanje, gdje cilj nije tek nekakvo poboljšanje trenutnog stanja, nego obožavanje, a što predstavlja osnovni cilj hrišćanskog života i tvorevine uopšte.

VIII ZAKLJUČAK KOMISIJE

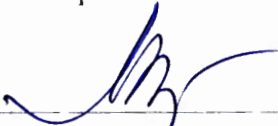
Na temelju prikazanog se može konstatovati da je autor disertacije:

1. Prikazao zavidno poznavanje kinezioloških fenomena a posebno filozofsko bogoslovske ontologije i zavidnu sposobnost promišljanja kaudalnosti interakcije fokusiranih fenomena. Može se konstatovati da je autor svojim radom demonstrirao visoku kompetenciju u oblasti tematike disertacije i veliku originalnost u kako oblikovanju istraživačkog koncepta tako i u njenoj neposrednoj realizaciji.
2. U celini u istraživanju pratio predmetni i metodolški ambijent projekta disertacije pa se može konstatovati potpina saglasnost usvojenog projekta i njime projektovan metodološki okvir i ostvareni koncept istraživanja.

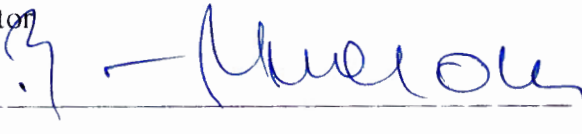
Na temelju prikazanog komisija predlaže pozitivnu ocenu prikazane disertacije i zakazivanje njene javne odbrane.

POTPISI ČLANOVA KOMISIJE

1. Prof. dr Milan Nešić, Fakultet za sport i turizam Novi Sad, Univerzitet Educons Sremska Kamenica, predsednik Komisije

_____

2. Prof. dr Zlatko Ahmetović, Fakultet za sport i turizam Novi Sad, Univerzitet Educons Sremska Kamenica, mentor

_____

3. Prof. dr Željko Vučković, Pedagoški fakultet u Somboru, Univerzitet u Novom Sadu, član Komisije

_____